

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3 МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

План

1. Тарифні обмеження.
2. Система митного регулювання.
3. Законодавство України щодо митного регулювання.
4. Основні проблеми застосування Митного Кодексу України.
5. Нетарифні засоби регулювання ЗЕД.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Запитання для самоконтролю

1. Наведіть класифікацію нетарифних засобів митного регулювання.
2. Що таке квотування? Які види квот діють в Україні?
3. Дайте визначення ліцензування. Поясніть різницю між генеральною, разовою і відкритою ліцензіями.
4. Що таке експортні субсидії? У чому полягає різниця між прямими та непрямими субсидіями?
5. Наведіть можливі технічні бар'єри і поясніть, що таке «добровільне» обмеження експорту?
6. Дайте визначення митного тарифу, мита та митного збору, поясніть функції мита.
7. Перелічіть відомі Вам види мита за різними ознаками.
8. Який державний орган здійснює митний контроль в Україні?
9. Які митні платежі підлягають сплаті на митниці?
10. Що являє собою вантажна митна декларація?

Практичне завдання

Задача 1

Розрахуйте загальну та середню вартість охорони та супроводження транзитних товарів митною вартою територією України. Вихідні дані до розрахунку:

1	Транспортні засоби	4 одиниці (автотранспортні засоби, які заявлені для транзиту)
2	Відстань транзиту	(S) = 1000 км (відстань маршруту, що визначила митниця відправлення)
3	Кількість осіб супроводження	(W) = 5 чол.
4	Собівартість супроводження	(C) - 3 дол. США (згідно з калькуляцією Держмиткому)
5	Собівартість одного кілометра руху	(A) - 0,33 дол. США (км) згідно з калькуляцією Держмиткому)
6	Курс дол. США (для розрахунку)	27 грн. — 1 дол. США за станом на 1.01.2020 р.
7	Кількість машин супроводження	(Wa) = 2 одиниці (визначає митниця відправлення)

Попередні дані для розрахунку:

1	(V) 50 км/год	Середня швидкість руху колони автотранспорту, який супроводжується митною охороною
2	10 год.	Дозволений сумарний час пресування колони транзитного автотранспорту на добу
3	3 дол. США/год	Собівартість охорони та супроводження 1 інспектором митної охорони
4	0,33 дол. США/год	Собівартість витрат одного кілометра пробігу автотранспортних засобів зі супроводженням митної охорони
5	2	Коефіцієнт, що враховує зворотний шлях до місця дислокації групи супроводження

Задача 2

Розрахуйте суму мита, митних зборів, акцизного збору і податку на додану вартість, які повинен сплатити громадянин України, що знаходився в річному службовому відрядженні у США при ввезенні на митну територію таких товарів:

1	Телевізор	1000 дол. США
2	Комп'ютер	2000 дол. США
3	Радіомікрофон	1500 дол. США
4	Музичний центр	2500 дол. США

Заробітна плата становила у відрядженні 1000 дол. США в місяць.

Задача 3

Визначте суму мита, митних зборів, акцизного збору і податку на додану вартість, які повинен сплатити резидент України при ввезенні на митну територію України таких товарів:

1	Телевізор	200 дол. США
2	Комп'ютер	1000 дол. США
3	Пилосос	100 дол. США

Задача 4

Визначте суму мита, митних зборів, акцизного збору і податку на додану вартість, які повинен сплатити підприємець (свідоцтво про державну реєстрацію підприємства) при ввезенні на митну територію України таких товарів:

№ з/п	Вид товару	Кількість (шт.)	Ціна за одиницю
1	Дипломати	200	40 дол. США
2	Радіоприймачі	100	35 дол. США
3	Калькулятори	300	10 дол. США

Задача 5

Розрахуйте суму митних платежів, які повинен сплатити громадянин України при ввезенні на митну територію України такі продукти харчування:

№ з/п	Вид продукту	Кількість (кг)	Ціна за одиницю
1	М'ясо птиці	2	47 грн.
2	Яблука	18	54 грн.
3	Консерви рибні	20	52 грн.
4	Шоколад	5	75 грн.
5	Масло кокосове	6	128 грн.
6	Арахіс	10	135 грн.

Тестові питання

- У структуру імпоротної ціни на продукцію входить:*
 - ввізне мито;
 - вивізне мито;
 - ПДВ;
 - усі відповіді правильні.
- В імпорتنу ціну на продукцію входять:*
 - ввізне мито;
 - вивізне мито;
 - митні збори;
 - прибуток підприємства-виробника.
- В експортну ціну на продукцію входять:*
 - ввізне мито;
 - вивізне мито;
 - митні збори;
 - прибуток підприємства-виробника.
- До способів визначення митної вартості товару належать:*
 - на основі ціни угоди;
 - на основі ціни товару-замінника;
 - на основі ціни на ідентичні товари;
 - усі основі правильні.
- Митний тариф на визначений товар – це:*
 - розмір ставки мита, яким обкладається товар при імпорті-експорті з України;
 - методика розрахунку митних відрахувань при імпорті-експорті товарів;
 - методи оцінювання вартості імпортних товарів;
 - усі відповіді неправильні.
- «Incoterms» – це:*
 - збірник документів стосовно правил складання міжнародних торгових угод (угод постачання);
 - збірник тлумачень (пояснень) міжнародних торгових термінів;
 - методика визначення митної вартості товару при перетині митного кордону України;
 - жодне твердження неправильне.

7. Яка з наведених зовнішньоторгових цін із умов постачань і продажів має найвищий рівень:

- а) FAS;
- б) CIF;
- в) EXW;
- г) FOB?

8. Ціна FOB уключає ціну FAS та:

- а) витрати на перевантаження товару на борт судна і його складування;
- б) митні й експортні платежі;
- в) фрахт вантажу;
- г) страхування вантажу.

9. Із яких витрат складається ціна FAS:

- а) оптова ціна підприємства і транспортні витрати на доставку товару на причал порту відправлення;
- б) оптова ціна підприємства, транспортні витрати на доставку товару на причал порту відправлення й експортні та митні витрати;
- в) те ж саме, що і а), плюс витрати на доставку товару на борт судна;
- г) те ж саме, що і б), плюс витрати на доставку товару на борт судна?

10. Різновидності базисних умов постачань позначаються початковими літерами слів, які визначають;

- а) вид відпускної ціни;
- б) положення вантажу відносно транспортного засобу в місці поста-вки товару покупцю;
- в) перелік операцій і витрат продавця та покупця;
- г) момент переходу права власності й ризику псування чи втрати товару з продавця на покупця.

11. Базисні умови визначають:

- а) обов'язки сторін стосовно термінів поставок і місця поставок;
- б) обов'язки сторін і встановлюють момент переходу права власності на товар та випадкового псування з покупця на продавця;
- в) обов'язки сторін і встановлюють момент переходу права власності на товар та випадкового псування з продавця на покупця;
- г) усі твердження неправильні.

12. Ціна за умовою FAS передбачає відповідальність продавця за стан товару, пошкодження чи втрати до моменту його доставки:

- а) на склад постачальника;
- б) на склад покупця;
- в) на порт відправлення;
- г) на борт судна.

13. Якщо в ціну продажу, вказану в контракті, включена безпосередньо ціна самого товару, фрахт і витрати на його транспортування до порту призначення зі сплатою зборів, податків та мита, то така ціна визначена на умовах:

- а) FOB;
- б) FAS;

- в) DAF;
- г) CIF.

14. Митна вартість товару використовується для визначення ціни товару при:

- а) імпорті товарів;
- б) експорті товарів;
- в) обидва твердження правильні
- г) обидва твердження неправильні.

15. Витрати, пов'язані з підготовкою та отриманням документів про вивіз товарів із країни, завжди сплачує:

- а) імпортер товару;
- б) експортер товару;
- в) за згодою сторін;
- г) за умовами контракту.

16. Юридична чи фізична особа, яка здійснює декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, — це:

- а) митний декларант;
- б) митний брокер;
- в) уповноважена особа.

17. Назвіть країну, товари походженням з якої повинні обов'язково проходити контроль у відділі контрабанди:

- а) ЮАР;
- б) Ізраїль;
- в) Китай.

18. Який строк зберігання товарів та інших предметів під митним контролем?

- а) протягом шести місяців, крім товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання;
- б) протягом дев'яти місяців, крім товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання;
- в) протягом трьох місяців, крім товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання.

19. Розпорядження товарами, пропущеними через митний кордон України без митного контролю, - це:

- а) вільний обіг;
- б) тимчасове ввезення (вивезення);
- в) спеціальна митна зона.

20. Сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України у відповідному напрямку, — це:

- а) ввезення товарів і транспортних засобів на митну територію України, вивезення товарів і транспортних засобів за межі митної території України;
- б) митні процедури;
- в) митне забезпечення.

21. Дозвіл митного органу на переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України з урахуванням заявленої мети такого переміщення після проведення митних процедур, це:

а) пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України;

б) процедура декларування товарів;

в) процедура митного контролю.

22. Встановлений законодавством України порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України - це:

а) митні правила;

б) митні процедури;

в) митне забезпечення.

23. Операції, пов'язані зі здійсненням митного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України, митного оформлення цих товарів і транспортних засобів, а також зі справлянням передбачених законом податків і зборів:

а) митні процедури;

б) митні правила;

в) митне забезпечення.

24. Переміщення товарів через митний кордон України при здійсненні експортно-імпорتنих операцій, а також інших операцій, пов'язаних із ввезенням товарів на митну територію України, вивезенням товарів за межі митної території України або переміщенням їх митною територією України транзитом, - це:

а) переміщення товарів через митний кордон України у вантажних відправленнях;

б) переміщення товарів через митний кордон України у несупроводжуваному багажі;

в) переміщення товарів через митний кордон України у супроводжуваному багажі.

25. Особа, яка на підставі договору або належно оформленого доручення, виданого власником товарів і транспортних засобів, наділена правом вчиняти дії, пов'язані з пред'явленням цих товарів і транспортних засобів митним органам для митного контролю та митного оформлення при переміщенні їх через митний кордон України, або іншим чином розпоряджатися зазначеними товарами і транспортними засобами, - це:

а) уповноважена особа;

б) митний брокер;

в) митний декларант.

Список рекомендованої літератури

Козак Ю. Г., Савельєв Є. В. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8350>

Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

(Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 128). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4007>

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/2445>

Чернишова Л. О., Козуб В. О., Величко К. Ю., Печенка О. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник. Харків: «Видавництво «Форт», 2017. 238 с.

Тюріна Н. М., Карвацка Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.

Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль, 2017. 137 с.

Павлов О. І., Самофатова В. А., Кулаковська Т. А. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір. Монографія. За редакцією доктора економічних наук, професора О. І. Павлова. Одеса: «Астропринт», 2019. 272 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4 ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

План

1. Основні характеристики валютного ринку.
2. Формування валютних курсів та причини їхнього коливання.
3. Класифікація валютних операцій.
4. Рівні валютного регулювання.
5. Інструменти державного, недержавного і міжнародного регулювання валютних ринків

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Запитання для самоконтролю

1. Якими нормативними документами регулюються валютні операції суб'єктів ЗЕД в Україні?
2. Дайте визначення валюти, валютного курсу, валютного ринку. Які види валютних курсів Вам відомі?
3. Як можна класифікувати валютні операції суб'єктів ЗЕД?
4. Опишіть порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті учасників ЗЕД.
5. Назвіть суб'єктів валютного регулювання в Україні. Охарактеризуйте існуючі форми валютного регулювання.
6. Які фактори впливають на валютний курс?
7. Що таке валютний паритет і валютний курс?
8. Чому виникають коливання валютних курсів?

9. Охарактеризуйте методи визначення валютних курсів.
10. Які режими валютних курсів використовують у міжнародній практиці?
11. Назвіть та охарактеризуйте державні методи регулювання валютного курсу.
12. У чому полягає система валютного регулювання та валютного контролю в Україні?

Практичне завдання

Задача 1

Сума невиконаних контрактів по експорту зі США у Великобританію становить 180 тисяч фунтів стерлінгів, а сума невиконаних контрактів по імпорту з Великобританії – 14 тисяч фунтів стерлінгів. Курс фунта стерлінгів офіційно знизився від 2,56 до 2,12 долара США.

Визначте:

- а) розмір девальвації фунтів стерлінгів;
- б) обчисліть розмір вимушеної ревальвації долара;
- в) розрахуйте суму збитків американських експортерів;
- г) визначте суму додаткових прибутків американських імпортерів.

Задача 2

Торгові підприємства України закупили в США 100000 чоловічих костюмів по 100 доларів США за костюм і 50000 пар чоловічого взуття по 50 доларів США за пару. Обмінний курс долара підвищився від 24,65 до 28,10 грн.

Визначте:

- а) ціни на чоловічі костюми і взуття до зміни обмінного курсу;
- б) ціни на чоловічі костюми і взуття після зміни обмінного курсу;
- в) обчисліть суму втрат населення від подорожчання імпортованих товарів.

Задача 3

Маємо таке доларове котирування для покупця і продавця: а) долар США до канадського долара = 1,2675...1,2985; б) долар США до гривні = 24,4565...27,4575.

Визначте спред крос-курсу української гривні до канадського долара:

- а) для покупця;
- б) для продавця.

Зробіть висновки.

Задача 4

При постачанні товару на 60000 доларів США на умовах розстрочки платежу за відсотковою ставкою 5% річних у контракті зафіксовано, що 30000 доларів будуть погашені через 90 днів, а решта 30000 доларів – через 180 днів з дати відвантаження. Контракт вступив у дію 01 січня 2020 року.

Обчисліть нарахування і погашення відсотків за кредит всіма відомими Вам методами. Порівняйте результати і дайте обґрунтовані рекомендації щодо умов контракту. Складіть графіки погашення кредиту та нарахованих відсотків за всіма методами.

Задача 5

Компанія «Альма» та фірма «Велта» готують договір про поставку товару з 01 січня наступного року на суму 6 млн. дол. США із розстрочкою оплати 1 рік за умови щоквартального погашення боргу і нарахованих відсотків (ставка відсотків за кредит – 12,7% річних).

Обчисліть нарахування і погашення відсотків за кредит всіма відомими Вам методами. Порівняйте результати і дайте обґрунтовані рекомендації щодо умов контракту. Складіть графіки погашення кредиту та нарахованих відсотків за всіма методами.

Тестові питання

1. Що називається валютним демпінгом?

- а) учасники домовляються про купівлю-продаж валюти на певну дату за курсом, визначеним в угоді;
- б) знецінювання національної валюти з метою нарощування експорту;
- в) співвідношення між двома валютами, що впливає з їхнього курсу стосовно курсу третьої валюти;
- г) сукупність заходів, що реалізуються міжнародними організаціями, державою у сфері валютних відносин.

2. Пряме втручання центрального банку або казначейства у валютний ринок, яке зводиться до купівлі та продажу центральним банком або казначейством інвалюти:

- а) котирування валюти;
- б) валютна інтервенція;
- в) ревальвація;
- г) валютне регулювання.

3. Встановлення курсу називається котирування валюти. Яке котирування використовує Україна?

- а) пряме;
- б) непряме.

4. Валютний арбітраж – це:

- а) касова операція з купівлі-продажу валюти;
- б) операція з купівлі-продажу валюти з наступною оберненою угодою з метою отримання прибутку від різниці валютних курсів;
- в) строкова операція про купівлю-продаж валюти на певну дату за визначеним курсом;
- г) валютне регулювання.

5. Валюта, виражена в особливих міжнародних одиницях, що емітуються міжнародними фінансово-кредитними установами – це:

- а) колективна валюта;
- б) світова валюта;
- в) іноземна валюта;
- г) міжнародна торгова валюта.

6. Валютна інтервенція передбачає:

- а) контроль центрального банку за рівнем платіжного балансу;
- б) втручання центрального банку або казначейства у валютний ринок;
- в) пряме втручання держави у процес курсоутворення;
- г) облікова політика і політика обов'язкових резервів.

7. Серед основних умов конвертованості валют відзначають:

- а) вільний вивіз валютних коштів юридичними особами;
- б) ринкові методи управління економікою;
- в) відсутність обмежень спекулятивних операцій на валютному ринку;
- г) високорозвинену банківську систему та свободу експортно-імпортних операцій.

8. *Валютна система – це:*

- а) договірно-правова форма валютного регулювання та валютного контролю;
- б) складова грошової системи, основною метою якої є створення та контроль за формуванням та використанням державних золотовалютних резервів;
- в) договірно-правова форма організації валютних відносин між усіма чи переважною більшістю країн світу;
- г) сукупність методів та інструментів, спрямованих на реалізацію забезпечення збалансованого платіжного балансу та стабільних джерел надходження іноземної валюти на національний ринок.

9. *Валютні відносини – це:*

- а) економічні відносини, що виникають у процесі міжбанківських торгів валютою;
- б) економічні відносини, що регулюють міжнародні торгівельні операції;
- в) економічні відносини, що виникають у процесі кредитно-грошових і розрахунково-кредитних стосунків у міжнародній сфері;
- г) сукупність методів та інструментів, що формують грошовий попит та пропозицію на валютній фондовій біржі.

10. *Режим валютного курсу, за якого він змінюється під впливом попиту і пропозиції – це:*

- а) фіксований валютний курс;
- б) плаваючий валютний курс;
- в) форвард-курс;
- г) крос-курс.

Список рекомендованої літератури

Козак Ю. Г., Савельєв Є. В. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8350>

Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 128). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4007>

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. Дніпропетровськ: Університет митної справи та

фінансів, 2015. 331 с. URL:
<http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/2445>

Чернишова Л. О., Козуб В. О., Величко К. Ю., Печенка О. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник. Харків: «Видавництво «Форт», 2017. 238 с.

Тюріна Н. М., Карвацка Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.

Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль, 2017. 137 с.

Павлов О. І., Самофатова В. А., Кулаковська Т. А. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір. Монографія. За редакцією доктора економічних наук, професора О. І. Павлова. Одеса: «Астропринт», 2019. 272 с.

Ткач С. В. Організаційно-правові засади валютного регулювання в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 4, Т. 1. С. 104 – 111.